

BESZÁMOLÓ A 2019—20. TANÉVI ÁBEL JENŐ ORSZÁGOS LATIN TANULMÁNYI VERSENYRŐL

Az Ókortudományi Társaság — az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatásával — a 2019/2020-as tanévben is megrendezte, immár 56. alkalommal, országos, Ábel Jenőről elnevezett latin tanulmányi versenyét. A Minisztérium versenyünket a Nemzeti Tehetség Program keretében, az Emberi Erőforrás Támogatáskezelőn keresztül, az NTP-TMV-M-19-B-0008 sz. pályázat révén támogatta.

Az Ábel Jenő Országos Latin Tanulmányi Verseny 2020. február 7-i első, iskolai fordulón 23 vidéki és 16 budapesti, azaz összesen 39 iskola 387 diákja versenyzett: 191-en a *minores* (Budapestről 89, vidékről 102) és 196-an a *maiores* (Budapestről 77, vidékről 119) kategóriában. A *maiores* kategória tételének címe „Nagy Sándor levele III. Dareiosz perzsa nagykirályhoz”, a *minores*é pedig „A Capitolium nevének eredete” volt. Az iskolákból 150 dolgozatot küldtek be, ebből 64-et a *maior* (Budapestről 20, vidékről 44), 86-ot a *minor* (Budapestről 45, vidékről 41) kategóriában. A döntő fordulóra 34 (20 vidéki és 14 budapesti) iskolából hívtunk be összesen 103 főt, a *maior* kategóriában 51 (Budapestről 16, vidékről 35), a *minor* kategóriában 52 főt (Budapestről 33 vidékről 19), akik közül 51 *maior*, 49 *minor* versenyző április 18-án virtuális úton (Canvas LMS-rendszer segítségével) online felületen mérhette össze tudását. A *maiores* kategória tételének címe „Az irodalmi műveltség a kényszerű magányt is megédesíti”, a *minores*eké pedig „Laomedon, Trója kapzsi királya” volt. A két forduló tételei honlapunkon, a <http://abeljeno.elte.hu/> címen megtalálhatóak.

A következőkben bemutatjuk a versenyünkön elkövetett jellegzetes fordítási hibákat, általánosabb körű nehézségeket, a döntő fordulóra koncentrálva, hiszen az első forduló tételeinek buktatóit a tanár kollégák versenyzőik dolgozatait javítva már megismerhették.

A *maiores* kategória döntőjében a járványhelyzetből adódó rendkívüli körülmények ellenére is számos szabatos, igényes, szellemes megoldásokban bővelkedő fordítás született. Az elérhető maximális pontszámot azonban a szokásosnál kevesebben közelítették meg. Megannyiszor pusztán a figyelmetlenség, a szótár nem kellően körültekintő használata miatt veszítettek a versenyzők értékes pontokat. Jellemző példa a *solitaria vita* félrefordítása: a szövegkörnyezetbe sehogyan sem illő „szokványos élet” föltehetőleg a *solitus 3* alapján keletkezett, jóllehet a jelző értelmét már a bevezető átolvasása világossá tehetné volna. Többeket megtévesztett a nyilván ismerősnek tűnő *peragro 1* ige: „a földek művelésekor”, „a földek megszántása által”. A *perfero* ige esetében (*M. Tullius Cicero ... labores... pertulit*) is néhányan megelégedtek a Györkösy-szótárban megadott legelső jelentéssel („egészen a célig visz”), ami azután az egész mondat teljes félreértéséhez vezetett. Igen gyakori volt a *nonnulli* névmás „néhányan” fordítása, holott a szótár közli a pluralis jelentését („meglehetősen sokan”), másrészt pedig a szövegkörnyezetből is könnyen ki lehetett volna következtetni.

A nem eléggé szilárd alaktani ismeretekre világított rá egy viszonylag egyszerűnek tűnő mondat: *Quod praecipue litterarum ignaris evenire solet*. Itt sokan a *litterarum* genitivusi esetét sem ismerték föl, némelykor pedig az *ignaris* dativust a *litterarum* jelzőjének vették, máskor pluralis genitivusnak gyanították: „az idegen irodalommal szokott megésmi”; „a tudatlan irodalommal szokott megésmi”; „az irodalmi tudatlanság beteljesedése”, „csak az idegenek írása miatt szokott kijönni”. A *parvus 3* középfokú alakjának semlegesnemű pluralis accusativusa sem mindig vált világossá, sőt, föltűnően sokszor bukkant föl a „*plura... scripsit*” ilyen fordítása: „többször írt”. Előfordult a *praecipue* adverbium összekeverése a kétvégű melléknevek semlegesnemű alakjával: „ez a különleges dolog”.

Gondot okozott az ablativus comparationis megértése a következő mondatban: *Nonnulli sunt, quibus solitaria vita morte gravior sit et mortem allatura videatur*. Voltak, akik ablativus

causaenak vették: „a halál miatt súlyosabb”, mások – valószínűleg – alacsony fokú adverbiumnak: „halálisan nehezebb”. Ezek után nem csoda, hogy a *solitaria vita... mortem allatura videatur* szerkezet még nehezebbnek bizonyult. Számosan a *video 2* passzív alakjával sem tudtak megbirkózni: „látta a közeledni készülő halált”, „szörnyűbbnek látták a halálnál”. Mások a passzív alakot le tudták ugyan fordítani, ám az állítmányhoz tartozó alanyt már nem találták meg: „látszik, hogy meg akarják szerezni a halált”; „a halált magával hozni készülő megpillantatnak” (*sic!*). Örvendetes, hogy a gerundium fordítását viszonylag kevesen vétették el, de itt is akadtak kiforratlan ismereteket sejtető megoldások. *Rura peragrando saepe solus eram*: „a bejárando földeken”; „megművelendő földbirtokaimmal”; „a bejárható mezőkön”; „egyedül készültem bejárni a vidéket”.

Meglepően sok zűrzavart okozott az ablativus absolutus, jóllehet a *fracta libertate civium* szerkezet megértését két magyarázó jegyzet is segítette: *M. Tullius Cicero... fracta tandem libertate civium in otium secessit*. E mondatnál is előfordultak a fölületes szótárhasználatból eredő tévedések. Nemegyszer érthetetlen okból a *civis* főnevet alattvalónak, a *libertast* szabadosságnak, féktelenségnek fordították. Volt, hogy az előidejű szerkezet fölismerése mellett a *civium* genitivusi mivolta maradt homályban, s ez vezetett félreértéshez: „miután (ti. Cicero) polgári szabadságát szétzúzták”. Jó páran viszont megtették Cicerót a római köztársaságot szétverő önkényúrnak: „végül a polgári szabadságot szétzúzta és nyugalomba vonult”; „megtörte az alattvalók féktelenségét”, stb. Megint mások a *fracta participiumot* próbálták valahogyan az alannal összeegyeztetni: „a polgárok szabadossága miatt megtört Cicero”; „miután a polgárok féktelensége megtörte”.

E példák a művelődéstörténeti ismeretek egyre gyakrabban tapasztalt hiányáról is tanúskodnak, hiszen Cicero életrajzának akár vázlatos ismerete nagyban segíthette volna a mondat megfejtését.

Összegzésül elmondhatjuk, hogy a nem túlságosan könnyű szöveget a versenyzők eléggé széles élménye jól megértette. Néhány esetben szinte hibátlan, sok esetben kisebb lapsusokkal bár, de kerek és értelmes, nem ritkán igen szellemes, élvezetes stílusú fordítások születtek. A melléfogások ezekben a dolgozatokban inkább csak figyelmetlenségből, vagy a kellő szótározási gyakorlat hiányából adódtak. A versenyzők nem elhanyagolható részének azonban az alapszókincs, az alaktan, de főleg az igeneves szerkezetek hézagossága ismerete, valamint a művelődéstörténeti alapok hiánya leküzdhetetlen nehézségeket okozott. A minores kategóriában az idén nagyon szoros volt a verseny: alig-alig akadt a döntőben 80% alatti pontszámú dolgozat. Hogy ennek az volt az oka, hogy bár szomorú okokból, de a versenyzők otthonról, digitális formátumban dolgozhattak (ami az ő korosztályuknak már ismerősebb közeg, mint a más szempontból kellemes ódon bölcsészkar épület), vagy hogy tételként ebben az évben egy talán az ő számukra is szórakoztató, olvasmányos mitológiai történetet szolgált, vagy esetleg valami más – nem tudjuk. Mindenesetre igaznak tűnik erre az alkalomra az az öreg közhely, hogy „egy országos döntőben már csak győztesek vannak”. Néhány olyan kisebb problémára és típushibára azonban érdemes lehet itt felhívni a figyelmet, amelyek több, gyakran más szempontból kiváló dolgozatban is feltűntek.

Mindenki tudja, aki ezt a beszámolót olvassa, hogy a latinban nincsenek névelők. Ez azonban (bár a latintanárnak ezáltal eggyel kevesebb ragoznivalót kell megosztania a diákokkal a kezdet kezdetén, mint a német- vagy franciatanárnak) épp annyira probléma is, mint amennyire lehetőség. A versenyen az *oraculum* szó fordításával kapcsolatos nehézségek mutattak rá erre a problémára. Természetesen a szövegkörnyezethez a határozatlan névelő illeszkedik inkább: a szöveg nem mondja meg, melyik jósdáról van szó – sokan érezték azonban úgy a versenyzők közül, hogy valahogy mégiscsak a jósdáról/orákulumról kellene, hogy szó legyen itt, ha már Laomedón így hallgat rá. Automatikusán Delphoira gondoltak, mert arról hallottak a legtöbbet? Arra gondoltak, hogy egy királynak nyilván van saját jósa, tehát a jóst kérdezi meg, ha tanácsra van szüksége (mint ahogy egy kis falu lakói a boltba mennek kenyérért)? Netán a *Matrix*-filmek egyetlen Orákulumának a neve csengett a fülükbe? Választ megint csak nem tudunk adni a kérdésekre, de nagyon jól rávilágítanak arra, hogy milyen komplex dolog is a latintanítás: a lehetséges válaszokban a nyelvtan, a fordítástechnika és a kultúrtörténet számai szétbogozhatatlanul fonódnak össze.

Beszélni mindenesetre érdemes a kérdéskörrel, itt is és a latinórákon is, akkor is, ha a célnyelvben hiányról, ráadásul *kis szavak* hiányáról van szó.

Talán az igék paradigmáinak és igeidőinek rendszere az a pont, amelyen két adott nyelv a lehető legjobban el tud térni egymástól: ennek megfelelően a fordítónak is az igék fordításakor juthat a legnagyobb tere a kreativitásra. Nem volt ez másképp *Laomedon* történetének lefordításakor sem. Az olyan szerkezeteknél, mint az *in praedam vertit*, a *sorte ducunt* és a *cum Apolline et Neptuno convenit, ut...*, a nehézség/lehetőség nyilvánvaló: sok találó és persze sok kevésbé találó megoldás is született ezeknek a fordulatoknak a visszaadására. De nem sokkal kevesebb alkalmat nyújtott a variációra az első mondatban szerényen megbúvó *ut Homerus scribit* kitétel is: persze, az igealak a magyar idiómát tükröző módon jelen idejű, mintegy színpadra állítva azt az időben eltolt kommunikációs helyzetet, hogy a mindenkor olvasónak Homéros mindig akkor írja/mondja a történetet, amikor az éppen olvassa az *Iliast*. De ha nem veszi észre, vagy nem kedveli ezt a lehetőséget az ember, miért ne fordíthatná múlt időben is? Homéros sajnos már jó ideje nem ír semmit, a latin nyelv pedig megengedi a *praesens historicum* lehetőségét – bölcsek köve ismét nincs, megbeszélhivaló azonban annál inkább.

És végül az antik nevek átírásának örök gondja. Ez nem egzakt tudomány, és a szöveg – a magyarul sosem használt, latinos *Homerus* alakkal – rögtön a legelején gondoskodik még a rutinosabbak összezavarásáról is e téren – az viszont feltűnő volt, hogy milyen széles skálán mozogtak a megoldások a később előforduló nevek esetében. Egyfelől megteheti ilyenkor az ember, hogy a latin szöveg szereplőit elsősorban a görög mítoszok hőseinek tekinti, és ekkor a magyar helyesírás *idegen* írásrendszerekre vonatkozó, fonetikus átírást megkövetelő konvenciója lép életbe – de akkor mi lesz *Neptunusszal*? Ha követjük ezt a logikát, akkor „Poszeidónról” kell beszélnünk a fordításban – volt olyan versenyző, aki így is tett, de olyan is, aki az eredeti latin betűs volta miatt helytelenül fonetikus (csak a bolygóval kapcsolatban helyes) „Neptunusz” alakot használta. Tehetjük más részről azt is, hogy a neveket latin neveknek tekintjük (mert hát ugyanazok-e a trójai mondanakör szereplői a rómaiaknak, mint a görögöknek?), és akkor a helyesírásuk nem változik – de akkor óvakodnunk kell a szótövekbe kitett ékezetek, vagy az *Apollo* végére odakívánczó „-n” csábításától is. A két helyesírási elv (latin betűs > marad, ahogy van; nem latin betűs > fonetikus átírás) megkülönböztetésével sokaknak akadt problémája a döntőben – mi azonban, a versenyzők fiatal korára, a görög nevek akadémiai átírásának lehetséges elbizonytalanító hatására és az ismeretterjesztő sajtóban tapasztalható helyesírási káoszra való tekintettel, igyekeztünk megértően, a „félpont” intézményét messzemenően kihasználva szankcionálni a vegyes, következtelen megoldásokat.

Versenységünkön a helyezettek és a kiemelt dicséretesek az elismerő oklevélen túl könyvjutalomban is részesültek, a dicséretesek teljesítményét pedig oklevéllel ismertük el. Ebben a tanévben a helyezettek túl mind a kiemelt dicséretesek, mind a dicséretesek versenylogós pólót és vászontáskát is kaptak tárgyjutalomként, ily módon összesen 60 főt díjazhattunk. Ezen túlmenően versenyünk (következő tanévben 11-12. osztályos) helyezettjei, kiemelt dicséretesei és dicséretesei részt vehetnek majd (őszi külön felhívást követő regisztráció után) a következő tanévi, májusi arpinói nemzetközi Cicero-verseny jövő januári hazai válogatóversenyén: az itt legsikeresebben szereplő diákok képviselhetik majd hazánkat a latin diákolimpiának számító nemzetközi versenyen.

A felkészítő tanárokat a versenyünk utóbbi húsz évének tételeiből összeállított kiadvánnyal ajándékoztuk meg. A könyvjutalmakat idén 11 kiadó nagylelkű felajánlása biztosította. A következő kiadóknak rójuk itt le hálás köszönetünket Versenyünk lelkes és rendszeres támogatásáért: Szent István Társulat, Tinta, Akadémiai, Argumentum, Kairosz, Gondolat, Holnap, Atlantisz, Scholar, Lexika és Hungarovox. Ezen kívül az Ókor című folyóirat szerkesztősége s kiadója, a Gondolat a két kategória első három helyezettjének és tanárunknak egyéves előfizetést ajánlott fel. Köszönetünket nyilvánítjuk Dörömbözi Jánosnak, aki magánszemélyként nyújtott könyvtámogatást az egykori Telosz Kiadó kiadványaiból.

Továbbá a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója, Varga Benedek a két kategória helyezettjeinek és kiemelt dicséreteseinek, kategóriánként összesen 20 főnek egy-egy tiszteleti

belépőjegyet ajánlott fel, amely egy diák és egy szülő ingyenes belépésére jogosít fel, és amelyet az év végéig használhatnak fel a díjazottak.

Végezetül szeretnénk köszönetet mondani minden latintanárnak és versenyző diáknak áldozatos munkájukért, az iskolák igazgatóinak a latinoktatás támogatásáért, a verseny szervezőbizottságának a sikeres lebonyolításért. Versenyünk pénzügyeinek és pályázati teendőinek intézéséért továbbá köszönet jár Adamik Bélának, az adminisztrációs feladatok lelkiismeretes ellátásáért és a honlap működtetéséért pedig Nemes Júliának.

Összegzőképpen megállapíthatjuk, hogy versenyünk több évtizedes hagyományaihoz méltó módon zajlott le, és remélhetőleg fontos szerepet tud betölteni a középiskolai latinoktatás fennmaradásában, amely egyedül képviseli az ókori kultúrát és nyelveket a középfokú oktatásban, és így döntő szerepet játszik a magyar ókortudomány utánpótlásának biztosításában.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma és az Ókortudományi Társaság Ábel Jenő Latin Tanulmányi
Versenyének végeredménye
2019/2020. tanév

Maiores kategória

I. helyezett

Posta Klaudia, a hajdúböszörményi Bocskai István Gimnázium növendéke, tanára: Soltész Tünde, igazgató:
Gyulai Sándor

II. helyezett

Kőhegyi András, a pannonhalmi Bencés Gimnázium növendéke, tanára: Borián Elréd OSB, igazgató: Juhász-
Laczik Albin OSB

III. helyezett

Molnár Lilla Júlia, a budapesti Veres Péter Gimnázium növendéke, tanára: Hőnich Orsolya, igazgató: Papp
György

4. helyezett: *Ittész Klára*, a budapesti Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium növendéke, tanára: Kudari Enikő
igazgató: Barlay Bence
5. helyezett: *Horváth Dóra*, a budapesti Madách Imre Gimnázium növendéke, tanára: Szücsiné Dr Laczkó Eszter
igazgató: Mészáros Csaba
6. helyezett: *Füzesi Marcell*, a debreceni Svetits Katolikus Gimnázium növendéke, tanára: Géczy M. Erzsébet igazgató:
Bártfay Katalin M. Zsuzsanna
7. helyezett: *Czifra Botond*, a szolnoki Verseggy Ferenc Gimnázium növendéke, tanára: Dr. Valyon Eszter Etelka
igazgató: Pogány Gyula
8. helyezett: *Szendrei Boglárka*, a debreceni Tóth Árpád Gimnázium növendéke, tanára: dr. Biczóné Porcsin Judit
igazgató: Fenyősné Kircsi Amália
9. helyezett: *Solymosi Lili*, a budapesti Veres Péter Gimnázium növendéke, tanára: Hőnich Orsolya igazgató: Papp
György
10. helyezett: *Samu Zsófia*, a budapesti Németh László Gimnázium növendéke, tanára: Paulus Frigyes igazgató: Varga
Attila

kiemelt dicséretben részesült

Sári Máttyás a pannonhalmi Bencés Gimnázium növendéke, tanára: Czákó Tiborné
Garamvölgyi Glória Bella a székesfehérvári Ciszterci Szent István Gimnázium növendéke, tanára: Berta Annamária

<i>Pete András</i>	a debreceni Svetits Katolikus Gimnázium növendéke, tanára: Géczy M. Erzsébet
<i>Szesztay Ajnácska</i>	a váci Piarista Gimnázium növendéke, tanára: Dr. Acél Zsolt
<i>Hermán Flóra</i>	a paksi Vak Bottyán Gimnázium növendéke, tanára: Hermánné Tóthegyi Judit
<i>Ferencz-Csibi Nóra</i>	az érdi Vörösmarty Mihály Gimnázium növendéke, tanára: Somfai Péter
<i>Korcsoy Laura</i>	a szentendrei Református Gimnázium növendéke, tanára: Dr. Török Márta
<i>Antal-Köz Csaba</i>	a váci Piarista Gimnázium növendéke, tanára: Dr. Acél Zsolt
<i>Sebestyén Noémi</i>	a szekszárdi Garay János Gimnázium növendéke, tanára: Gesztesi Enikő
<i>Halmi Rozália</i>	a soproni Berzsényi Dániel Evangélikus Gimnázium növendéke, tanára: Jakabné Csizmazia Eszter

dicséretben részesült

<i>Ujvári Adél</i>	a szigetszentmiklósi Batthyány Kázmér Gimnázium növendéke, tanára: Talabér-Nagy Judit
<i>Tapodi Janka</i>	a kiskunhalasi Bibó István Gimnázium növendéke, tanára: Kovács Erika
<i>Merész Flóra</i>	a szigetszentmiklósi Batthyány Kázmér Gimnázium növendéke, tanára: Talabér-Nagy Judit
<i>Baranyák Vendel</i>	a pannonthalmi Bencés Gimnázium növendéke, tanára: Lengyel Krisztina
<i>Tar Lilla</i>	a budapesti Madách Imre Gimnázium növendéke, tanára: Szücsiné dr. Laczkó Eszter
<i>Szitás-Kiss Gergő</i>	a budapesti II. Rákóczi Ferenc Gimnázium növendéke, tanára: Kukucsáné dr. Szalontai Erika
<i>Petrus Júlia</i>	a budapesti ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium növendéke, tanára: Fehér Anna
<i>Seitz Erik</i>	a pannonthalmi Bencés Gimnázium növendéke, tanára: Czakó Tiborné
<i>Lankovics Lilla</i>	a soproni Berzsényi Dániel Evangélikus Gimnázium növendéke, tanára: Jakabné Csizmazia Eszter
<i>Szász Gyöngyvér</i>	a váci Piarista Gimnázium növendéke, tanára: Pálfai Remig

Minores kategória

I. helyezett

Papp Lilla, a budapesti Németh László Gimnázium növendéke, tanára: Bánfay Ágota, igazgató: Varga Attila

II. helyezett

Bedő Bátor, a szigetszentmiklósi Batthyány Kázmér Gimnázium növendéke, tanára: Talabér Miklós, igazgató: Kissné Hegedűs Éva

III. helyezett

Rózsa Simon Péter, a budapesti ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Gimnázium növendéke, tanára: Nagy Piroska, igazgató: Láng György

4. helyezett: *Gadányi Boldizsár*, a budapesti ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Gimnázium növendéke, tanára: Nagy Piroska igazgató: Láng György
5. helyezett: *Papp Judit*, a budapesti Németh László Gimnázium növendéke, tanára: Paulus Frigyes igazgató: Varga Attila
6. helyezett: *Szabó Cecília Mária*, a budapesti Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium növendéke, tanára: Marsai Csaba igazgató: Barlay Bence
7. helyezett: *Tőkés Kinga*, a debreceni Svetits Katolikus Gimnázium növendéke, tanára: Géczi Erzsébet igazgató: Bártfay Katalin M. Zsuzsanna
8. helyezett: *Szakács Domonkos*, a budapesti Jedlik Ányos Gimnázium növendéke, tanára: Bérczesné Sidó Andrea igazgató: Bese Benő
9. helyezett: *Daróczy Kata*, a váci Piarista Gimnázium növendéke, tanára: Barcza Csillag igazgató: Kalász Ákos
10. helyezett: *Morvai Viktória Bereniké*, a budapesti Madách Imre Gimnázium növendéke, tanára: Dr. Szücsiné Laczkó Eszter igazgató: Mészáros Csaba

kiemelt dicséretben részesült

<i>Szabó Zita</i>	a debreceni Svetits Katolikus Gimnázium növendéke, tanára: Géczy M. Erzsébet
<i>Batiz Liza Stella</i>	a debreceni Svetits Katolikus Gimnázium növendéke, tanára: Géczy M. Erzsébet
<i>Sárváry Márton</i>	a budapesti ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Gimnázium növendéke, tanára: Nagy Piroska
<i>Varga Dániel</i>	a pannonhalmi Bencés Gimnázium növendéke, tanára: Czakó Tiborné
<i>Rinézer Bianka</i>	a budapesti Madách Imre Gimnázium növendéke, tanára: Szücsiné dr. Laczkó Eszter
<i>Gálos Fanni</i>	a soproni Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnázium növendéke, tanára: Jakabné Csizmazia Eszter
<i>Pap Tamás</i>	a budapesti ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Gimnázium növendéke, tanára: Nagy Piroska
<i>Illés Gréta</i>	a szigetszentmiklósi Batthyány Kázmér Gimnázium növendéke, tanára: Talabér Miklós
<i>Kovács Domonkos</i>	a váci Piarista Gimnázium növendéke, tanára: Vámosné Dekiszky Csilla
<i>Szathury Csaba</i>	a budapesti Piarista Gimnázium növendéke, tanára: Kormos Zoltán

dicséretben részesült

<i>Takács-Sánta Zsófia</i>	a budapesti Városmajori Gimnázium növendéke, tanára: Zaránd Kinga Katalin
<i>Róbert Viktória Katalin</i>	a budapesti Németh László Gimnázium növendéke, tanára: Paulus Frigyes
<i>Csák Emma Erzsébet</i>	a budapesti Németh László Gimnázium növendéke, tanára: Reitter Zsófia
<i>Handl Barnabás</i>	a pannonhalmi Bencés Gimnázium növendéke, tanára: Czakó Zsuzsanna
<i>Farkas- Dancsházi Bálint</i>	a budapesti Városmajori Gimnázium növendéke, tanára: Zaránd Kinga
<i>Grimaldi Giulio Benedek</i>	a szentendrei Református Gimnázium növendéke, tanára: Gergely Judit
<i>Kovács Luca</i>	a budapesti ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium növendéke, tanára: Fehér Anna
<i>Molnár Kristóf</i>	a budapesti Városmajori Gimnázium növendéke, tanára: Zaránd Kinga
<i>Balog Gergely</i>	a hódmezővásárhelyi Bethlen Gábor Református Gimnázium növendéke, tanára: Máténé Kis-Rácz Edit
<i>Mezei Boglárka</i>	a budapesti Németh László Gimnázium növendéke, tanára: Paulus Frigyes